

Aviz la studiul preliminar
"ODM 7: Asigurarea durabilității mediului"

Studiul reflecta în mare măsură situația reală privind starea a mediului în R.M. Partea lui puternică este abordarea problemelor ecologice prin prisma celui mai acut fenomen social - sărăcia. Influența sărăciei asupra calității factorilor de mediu este neîndoielnică, dar în ansamblu impactul asupra ecosistemelor este în creștere vădită. Mediul, resursele naturale, la rândul lor, devin o sursă esențială de creștere economică și diminuare a sărăciei populației doar în cazul gestionării lor judicioase. Aceste idei sunt destul de convingător expuse în studiul preliminar.

Este destul de argumentat compartimentul integrarea principiilor dezvoltării durabile în politicile și programele țării, mai cu seamă când se face descrierea activităților din domeniul silviculturii și a protecției solurilor. În cazul unor eforturi susținute, creșterea suprafeței pădurilor până la 15% în perioada de 10-12 ani pare a fi o sarcină reală. Mult mai complicată este problema degradării și pierderii treptate a celui mai important resurs natural - solurile. Studiul demonstrează cauzele și conține propuneri de îmbunătățire a situației.

Suprafața mică a ariilor protejate ne vorbește despre potențialul scăzut al ecosistemelor naturale de păstrare a resurselor ecologice și propunerile de creștere a acestor arii sunt în deplină corspundere cu sarcinile mileniului.

Îmbunătățirea condițiilor de trai, salubritatea teritoriului este o sarcină actuală și pentru locuitorii R.M. În studiu se menționează problemele care cer și soluționare urgentă: lichidarea gunoștilor spontane, introducerea sistemului de sortare a deșeurilor solide urbane, colectarea, depozitarea și prelucrarea deșeurilor reutilizabile, gestionarea mai bună a deșeurilor toxice.

Alături de acesta, în studiu lipsesc informații privind activitățile statului în vederea asigurării durabilității în mai multe direcții prioritare:

1. Nu se indică din contul celor terenuri se va extinde suprafața noilor păduri. Problema este extrem de actuală în legătură cu privatizarea majorității terenurilor, inclusiv a celor degradate și aflate în zonele umede.
2. Același neajuns este și în cazul propunerii de a lărgi suprafața ariilor naturale protejate. Poate este cazul să fie examinată posibilitatea transformării în rezervații naturale a parcurilor silvice din preajma localităților (or. Chișinău - parcurile silvice "Valea Gâștei", "Rașcani", altele).
3. Lipsesc informații despre protecția și conservarea unui component indispensabil al ecosistemelor - lumii animale. Interzicerea vânătorii, ca o cale de redresare a situației, nu este prevăzută.
4. Nu stănt analize sau date privind cheltuielile de energie la producere, PIB-ul obținut la o unitate de energie. Conform studiului prezentat de echipa de sinteză, situația se îmbunătățește, însă în realitate au loc alte procese care necesită un studiu mai aprofundat.
5. Datele privind emisiile gazelor de seră stănt învechite, condițiile actuale fiind schimbate radical.
6. Nu este inclus compartimentul alimentării cu apă potabilă.

Concluziile privind calitatea studiului prezentat nu coincid, în unele cazuri, cu cele ale grupului de sinteză:

- Cantitatea și regularitatea informației - bună
- Calitatea informației - insuficientă
- Analiza statistică - suficientă
- Statistica în elaborarea politicilor - suficientă

- Raportarea și diseminarea informației - bună.

SUGESTII DE ÎMBUNĂTĂȚIRE:

1. A elabora propuneri, care să aibă drept scop extinderea suprafețelor împadurite și naturale protejate de stat, din contul cărora terenuri și a zonelor naturale obținute să atinge țintele puse.
2. A expune o viziune clară asupra conservării celei de-a doua componente a ecosistemelor naturale - lumea animală. Ce măsuri, în afară de extinderea ariilor protejate vor mai fi întreprinse?
3. A completa studiul cu date recente despre PIB care revine la o unitate de energie consumată.
4. A include în studiu materiale obținute în cadrul proiectului "Schimbarea climei" în care să conțin informații ample privind emisiile de CO₂ și alte gaze de sere. A se căuta o altă modalitate de calcul a emisiilor de CO₂ decât cea prezentă, care se bazează doar pe datele privind importul de combustibili fosili.
5. A prezenta o relatare succintă privind implementarea în R.M. a Programului de reconstrucție și îmbunătățire a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.
6. A studia experiența de estimare a indicatorului care ține de accesul populației la dreptul de posesiune sigură, utilizată în alte țări și a elabora metodologia proprie ajustată la condițiile țării noastre.

CONCLUZII:

În contextul general al realizării în R.M. a obiectivelor milenare pot fi trasate următoarele concluzii:

1. Perioada de diminuare a presiunii antropogenice asupra naturii atestată de la începutul anilor 90 a luat sfârșit. Este observată clar creșterea volumului de emisii toxice în aerul atmosferic, a cantității de deșeuri lichide și solide deversate sau depozitate inadecvat în mediul înconjurător. Ecosistemele naturale, agroecosistemele și ecosistemele urbane sunt supuse unor riscuri mult mai mari de degradare decât cel din trecut.
2. Se observă o tendință clară de revizuire a legislației ecologice în favoarea liberalizării activităților economice în zonele naturale, inclusiv cele protejate de stat precum și o ignorare a prevederilor legilor și actelor normative în vigoare de către instituțiile de stat și companii. De rând cu reformele instituționale din ultimul timp în domeniul protecției mediului, aceasta subminează esențial activitățile de conservare a ecosistemelor.
3. Este stopat procesul de creare a unui sistem național de monitoring integrat lara care este complicat să cunoști situația reală privind factorii de mediu și tendințele schimbărilor viitoare.
4. Continuă să existe premise favorabile pentru cooperarea în domeniul mediului în R.M. și instituțiile internaționale și țările donatoare. În scopul unor mai bune finanțări a activităților de ameliorare a situației ecologice, Guvernul R.M., prin declararea lor în calitate de prioritate națională, ar putea obține un suport suplimentar de peste hotare, inclusiv prin intermediul mecanismului "Proiecte de mediu contra datorilor externe".

Vladimir GARABA

Mișcarea Ecologista din Moldova